

PORADNIK ÓSMOKLASISTY

MASZ WPŁYW NA SWOJĄ

PRZYSZŁOŚĆ

czyli

JAK ZAPROJETOWAĆ

SWOJĄ ŚCIEŻKĘ

EDUKACYJNO-ZAWODOWĄ

mgr Daria Tyro

mgr Karolina Zając-Feledyn

2020

SPIS TREŚCI

W Poradniku Ósmoklasisty znajdziesz następujące treści:

Część I - Najczęstsze błędy przy podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowej	str. 3
Część II - Co wziąć pod uwagę, projektując swoją przyszłość edukacyjno-zawodową?	str. 4
Część III- Testy i informacje o zawodach	str. 6
Część IV- Liceum, technikum, szkoła branżowa I stopnia? - porównanie szkół ponadpodstawowych	str. 8
Indywidualny Plan Edukacyjno - Zawodowy	str. 11

CZEŚĆ I

Najczęstsze błędy przy podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowej

Ósmoklasisto/stko

Przed Tobą wybór szkoły ponadpodstawowej. Jeden z ważniejszych jaki przyjdzie Ci podjąć. Pierwsza poważna decyzja dotycząca Twojej przyszłości. Ważne by była ona przemyślana, ponieważ jak wynika z badań, co trzeci uczeń jest niezadowolony ze swojego wyboru szkoły lub kierunku kształcenia. Oddajemy Ci w ręce, ten krótki poradnik, który mamy nadzieję stanie się dla Ciebie skutecznym narzędziem i poprowadzi przez proces projektowania przyszłości edukacyjno-zawodowej doprowadzając do podjęcie właściwych wyborów.

Dlaczego uczniowie nie są usatysfakcjonowani swoimi decyzjami:

- nie myślą o wyborze szkoły, decyzję zostawiają na ostatnią chwilę, podejmują ją w pośpiechu,
- pozwalają innym zdecydować za siebie,
- kierują się modą, nie własnymi predyspozycjami i zainteresowaniami,
- wybierają szkołę lub kierunek, ze względu na kolegów i koleżanki,
- nie sprawdzają informacji:

- na czym dokładnie polega praca w zawodzie, w którym będą się uczyć (szkoły branżowe i technika)

- co mogą, a czego nie, po klasie z danymi rozszerzeniami,

- kierują się lokalizacją szkoły (ma być blisko).

Podsumowując

Abyś Ty nie popełnił/a tych błędów:

- zbierz informacje o sobie (w przypadku wątpliwości porozmawiaj z rodzicem, nauczycielem, doradcą zawodowym).
- zastanów się nad typem szkoły do jakiej chciałbyś/abyś uczęszczać.
- zbierz informacje o szkole w jakiej chcesz się uczyć.
- dokonaj analizy zawodu w jakich będziesz się kształcił/a lub możliwościach jakie daje Ci wybór określonego profilu.

Podjmij właściwą decyzję !!!

mgr Daria Tyro
pedagog/doradca zawodowy

CZĘŚĆ II

Co wziąć pod uwagę, projektując swoją przyszłość edukacyjno-zawodową?

Nieuchronnie zbliża się czas, kiedy chcąc nie chcąc zaczniesz myśleć o swojej przyszłości, pierwszy raz samodzielnie ją projektując. Jak podjąć właściwą decyzję? Co wziąć pod uwagę? Czym się kierować? Jaki masz wybór? Na te i inne pytania postaramy się odpowiedzieć prowadząc Cię po kolei przez proces projektowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej .

Na pewno są wśród Twoich rówieśników ludzie, którzy praktycznie od zawsze wiedzą, co chcą w życiu robić i tacy, którzy do tej pory mocno zastanawiali się nad swoją przyszłością, szukając odpowiedzi na to pytanie, może i Ty należysz do tej grupy. Jednak jak pokazuje doświadczenie, wielu zwleka do ostatniej chwili, podejmując decyzję przysłowiowym „rzutem na taśmę”. Jakie są tego konsekwencje?? - zależy od szczęścia ;). Dlatego dla tych już zdecydowanych i tych, którzy jeszcze nie wiedzą, postaram się zwrócić uwagę na najważniejsze kryteria, którymi powinieneś/powinnaś się kierować.

Rozpocznijmy od tego na co zwrócić szczególną uwagę.

Zacznij od siebie.

Zastanów się, jakie są Twoje predyspozycje, zainteresowania, uzdolnienia.

Wykonaj testy zainteresowań i predyspozycji. W 3 części znajdziesz linki z adresami stron testów, które pomogą zdiagnozować Twoje mocne i słabe strony. Zachęcam także do korzystania z karty Indywidualnego Planu Ścieżki Edukacyjno-Zawodowej na której możesz zapisywać swoje przemyślenia i wyniki. Znajduje się ona w załączniku.

Zwróć uwagę na swój stan zdrowia, bowiem niektóre choroby w tym alergie, wady wzroku i słuchu wykluczają wykonywanie określonych zawodów.

Pomyśl....nauka jakich przedmiotów szkolnych sprawia Ci przyjemność? Zanalizuj swoją aktywność oraz to, gdzie najlepiej się czujesz? Jakie czynności wykonywane w wolnym czasie sprawiają Ci radość - pieczesz, malujesz, uprawiasz sport? Czy lubisz spędzać czas na świeżym powietrzu, czy w pomieszczeniu? Jakie są Twoje umiejętności interpersonalne?- jesteś duszą towarzystwa czy raczej osobą zamkniętą w sobie, obserwatorem?

Pomyśl także,co nie należy do Twoich mocnych stron.

Zapisuj, zapisuj, zapisuj. Te notatki będą cennymi wskazówkami.

Weź pod uwagę opinię najbliższych, co nie oznacza, że masz się nią kierować jako jedyną i ostateczną. To Ty podejmujesz wybór i to Ty poniesiesz tego konsekwencje.

Daj sobie trochę czasu-nie spiesz się.

Dokonaj analizy tego co udało Ci się zebrać.

Możesz poprosić o pomoc rodzica, by wspólnie z Tobą zastanowił się, co odpowiada Twoim predyspozycjom. Jeśli pomimo tego, nadal będziesz czuł się zagubiony, skorzystaj z pomocy doradcy zawodowego w szkole lub w Poradni.

Kiedy podejmiesz wybór dotyczący profilu klasy to.... osadź siebie w przyszłości.

Wyobraź sobie jak będziesz funkcjonował za kilka lat. Czy masz zamiar studiować? Gdzie zamierzasz pracować? Ile godzin będziesz spędzał w pracy? Jakie będziesz miał obowiązki? W jakich warunkach będziesz pracował? Ile zarobisz? (zachęcam do zapoznania się ze specyfiką zawodów - linki w materiałach z testami). Kiedy przejdziesz na emeryturę:)? Odległe, jasne, że tak, ale wybierając kierunek, wybierasz niejako swoją przyszłość zawodową. Ostateczną? Oczywiście, że nie-zawsze można się przekwalifikować..., dokonać zmian... ,ale można także podjąć świadomą decyzję i w życiu robić to, do czego jesteśmy „stworzeni” w myśl tego, „że jeśli lubisz to co robisz, to jakbyś nie pracował” -bez zbędnego błędzenia.

Zachęcam do poświęcenia chwili i wykonania niezbędnej pracy w poszukiwaniu odpowiedzi mających wpływ na dokonanie właściwych wyborów. Myślę, że w przypadku decydowania o swojej przyszłości nie warto liczyć na szczęście czy innych, tylko wziąć sprawy w swoje ręce, a przynajmniej to co od nas zależy.

mgr Daria Tyro
pedagog/doradca zawodowy

CZĘŚĆ III

Testy i informacje o zawodach

W tej części przedstawiamy zebrane przez nas informacje i testy, które umożliwią Ci lepsze rozeznanie w temacie wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu. Zdajemy sobie sprawę, że jest przed Tobą trudne zadanie.

Na poniższych stronach internetowych znajdziesz różnorodne **zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego**.

<https://www.ore.edu.pl/>

<https://mapakarier.org/>

zachęcamy do zapoznania się z możliwymi ścieżkami kształcenia;

<https://doradztwo.ore.edu.pl/sciezka-ksztalcenia/>

oraz **plikami multimedialnymi** szczególnie dotyczącymi wyboru szkoły i zawodu oraz filmami o zawodach:

<https://doradztwo.ore.edu.pl/multimedia/>

Czas na testy (w załączniku do poradnika zamieściliśmy Kartę Indywidualnego Planu Ścieżki Edukacyjno-Zawodowej. Zachęcamy do uzupełniania jej wynikami testów i informacjami jakimi dysponujesz na temat swojej osoby dotyczącymi stanu zdrowia, uzdolnień itp.- pozwoli to uporządkować zebrane wiadomości i ułatwi korzystanie z nich.

Niżej prezentujemy świetny i prosty **test diagnozujący osobowość zawodową**:

<http://zawodowe.info/test-predyspozycji-zawodowych/>

Kolejny, który pozwoli na poznanie swojego **temperamentu**. Pamiętaj, aby w każdym rzędzie (nie pomijając żadnego) zaznaczyć jedną odpowiedź:)))

<http://traugutt.net/lo/temperament/kwestionariusz.php>

Poniżej przedstawiamy **testy diagnozujące zainteresowania i predyspozycje zawodowe**:

http://static.scholaris.pl/49/20131121_528dda4c08502/Podre%CC%A8cznik_MLOKOZZ.pdf

<http://www.psychologia.net.pl/testy.php?test=zawod>

http://mkrzymowski.pl/pliki/wsdz/test_zainteresowan.pdf

<http://www.poradnia.suwalki.pl/sites/all/files/Testy%20do%20badania%20predyspozycji%20i%20zainteresowan%20uczniow%20w%20szkole%20gimnazjalnej.pdf>

http://static.scholaris.pl/main-file/105/011/diaprezamus_pakiet_diagnostyczno_66987.pdf

<http://www.e-zamek.pl>

Na koniec proponujemy jeszcze **bezpłatną grę komputerową**, która uatrakcyjni proces zbierania informacji o sobie, swoich predyspozycjach i mocnych stronach.

TAJEMNICE AREOPOLIS – możecie ją znaleźć również pod nazwą Talent Game

<http://talentgamedownload.pl/> - strona do pobrania gry

Życzymy owocnej pracy

mgr Daria Tyro pedagog/doradca zawodowy

mgr Karolina Zając-Feledyn psycholog/doradca zawodowy

CZĘŚĆ IV

Liceum, technikum, szkoła branżowa I stopnia?- porównanie szkół ponadpodstawowych

Wybór szkoły coraz bliżej, może w Twojej głowie pojawiły się pomysły na siebie w przyszłości, a może zupełna pustka lub niewiadoma. Młodzi ludzie często nie posiadają wystarczającej wiedzy o typach szkół ponadpodstawowych. Natomiast mają pewne wyobrażenia, utarte stereotypy. Niestety to może sprawić, że wybór szkoły będzie bardziej przypadkowy niż świadomy- chciałabym abyś tego uniknął/a drogi ósmoklasisto i droga ósmoklasistko. W tej części chcę przedstawić Ci porównanie technikum, liceum ogólnokształcącego i szkoły branżowej I stopnia. Pomogą w tym pytania, które jak sądzę mogą pojawić się u uczniów kończących szkołę podstawową.

1. Ile lat trwa nauka?

- w liceum- **4 lata**
- w technikum- **5 lat**
- w szkole branżowej I stopnia- **3 lata**

2. Jakie wykształcenie będę mieć po ukończeniu szkoły?

- po liceum- wykształcenie **średnie**
- po technikum- wykształcenie **średnie**
- po w szkole branżowej I stopnia- wykształcenie **zasadnicze branżowe**

3. Jaki uzyskam tytuł po ukończeniu szkoły?

- po liceum- **brak tytułu**
- po technikum- **technik**
- po w szkole branżowej I stopnia- **robotnik wykwalifikowany**

4. Czy mogę zdać maturę?

- w liceum- **tak**

- w technikum- **tak**
- w szkole branżowej I stopnia- **nie** –natomiast istnieje możliwość kontynuowania kształcenia w szkołach przygotowujących do zdawania egzaminu maturalnego, tj. w branżowej szkole II stopnia, w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych

5. Czy mogę po ukończeniu szkoły iść na studia wyższe?

- po liceum- **tak** – ze względu na rozszerzone przedmioty przygotowuje na kategorie kierunków na studiach, ale LO to też rozwiązanie dla osób, które nie wiedzą jeszcze w jakim zawodzie chciałyby pracować i potrzebują więcej czasu na poznanie siebie oraz na zastanowienie
- po technikum- **tak**- po technikum masz zawód i maturę więc możesz też iść na studia
- po szkole branżowej I stopnia- **nie** (pamiętaj „przepustką” na studia jest matura a po szkole branżowej I stopnia droga na studia jest dłuższa lecz możliwa- możesz ubiegać się o przyjęcie na studia po zdaniu egzaminu maturalnego w branżowej szkole II stopnia lub liceum ogólnokształcącym dla dorosłych)

6. Czy w szkole uzyskuje kwalifikacje zawodowe?

- w liceum- **nie** bo jak sama nazwa mówi jest to liceum ogólnokształcące więc nie uzyskujesz żadnych kwalifikacji zawodowych, nie masz zawodu. Natomiast aby uzyskać kwalifikacje zawodowe po LO musisz podjąć dalszą edukację: w szkołach policealnych, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, na studiach wyższych
- w technikum- **tak**
- w szkole branżowej I stopnia- **tak**

7. Ile kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie mogę uzyskać?

- w liceum- **0** -żadnej kwalifikacji
- w technikum- **2 kwalifikacje**- oznacza to także, że będziesz miał do zdania 2 egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie. Co ważne, możesz otrzymać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie gdy spełnisz następujące warunki: zdasz egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie i ukończysz szkołę z pozytywnym wynikiem
- w szkole branżowej I stopnia- **1 kwalifikacje** - oznacza to także, że będziesz miał do zdania 1 egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. Co ważne, możesz

otrzymać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie gdy spełnisz następujące warunki: zdasz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie i ukończysz szkołę z pozytywnym wynikiem

8. Jak mogę zdobyć kompetencje zawodowe?

- w liceum- tylko w ramach **wolontariatu** więc dodatkowych zajęć poza szkołą
- w technikum- w formie **praktyk zawodowych** i w ramach **wolontariatu**
- w szkole branżowej I stopnia- w formie **praktycznej nauki zawodu** i w ramach **wolontariatu**. Niektóre szkoły branżowe I stopnia oferują zatrudnienie swoich uczniów jako pracowników młodocianych i płatne praktyki, co wydaje się być ważne jeśli zależy Ci na jak najszybszym usamodzielnieniu się i posiadaniu własnych oszczędności

9. Czy w szkole uczę się przedmiotów zawodowych?

- w liceum- **nie**
- w technikum- **tak**
- w szkole branżowej I stopnia- **tak**

10. Czy w szkole uczę się przedmiotów ogólnokształcących w formie rozszerzonej?

- w liceum- **tak**- nauka od 2 do 3 przedmiotów w klasach I-IV
- w technikum- **tak**- nauka 2 przedmiotów w klasach I-V- uwaga: zauważ, że w technikum są przedmioty zawodowe, ogólnokształcące i tzw. rozszerzone, co oznacza m.in. znaczą ilość godzin nauki w szkole, obciążenie związane z przygotowaniem się do przedmiotów.
- w szkole branżowej I stopnia- **nie**

Mam nadzieję, że dzięki tym informacjom, Twoja wiedza o różnych rodzajach szkół po podstawówce uporządkowała się i wybór szkoły stał się łatwiejszy.

mgr Karolina Zająć-Feledyn

psycholog/doradca zawodowy

Załącznik

Indywidualny Plan Edukacyjno - Zawodowy

Mój wymarzony zawód/ zawody/profil szkoły

.....
.....

Zainteresowania i predyspozycje (podajemy 3 najwyższe wyniki z testów z ilością punktów otrzymanych)

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

Osobowość (wyniki z testów)

.....
.....
.....

Uzdolnienia

.....
.....

Temperament (wyniki z testów)

.....

Stan zdrowia

.....
.....
.....

W jakim zawodzie widzą mnie rodzice/opiekunowie?

.....
.....
.....

W jakim zawodzie widzą mnie koleżanki koledzy?

.....
.....

Mój wybór

.....